

SE TRAILER

Dear Future Children

"Framtiden tillhör ungdomen". Men vilken framtid? Den unga generationen är med rätta arg. Livsförutsättningarna raseras genom miljöförstörelse, inskränkningar i demokratiska fri- och rättigheter, exploatering och utarmning. Oro och vrede pyr i olika länder på olika kontinenter. Globala problem ger näring åt en global kamp. Hilda i Uganda, Rayen i Chile och Pepper i Hongkong accepterar inte läget. De slåss. För sina och andras *framtida barn*.

Myten om att dagens unga inte bryr sig om politik får sig en törn i den prisade dokumentären om dem som offerar livet här och nu för framtiden.

Rek för åk 8 t.o.m. gymnasiet

INTRODUKTION

Agenda 2030 är FN:s utvecklingsagenda. Den består av sjutton globala mål för hållbar utveckling som ska vara uppnådda senast 2030.

De globala målen är integrerade och odelbara. De utgör en helhet där beståndsdelarna påverkas av och är beroende av varandra.

De globala målen utgår från tre lika viktiga hållbarhetsperspektiv: det sociala, det ekologiska och det ekonomiska.

Filmens tre huvudpersoner – Hilda, Rayen och Pepper – tar strid för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet genom politisk aktivism. Deras kamp belyser tydligt olika globala mål och aspekter av hållbarhet. Gå gärna igenom de sjutton globala målen (sid 3) inför visningen och ge eleverna i uppgift att *fundera på vilka av dem som berörs i filmen!*

SKOLÄMNEN

Filmen passar utmärkt inom undervisningen i samhällskunskap. Givet hållbarhetsfrågans tvärvetenskapliga karaktär så har filmen också hög relevans inom naturvetenskaplig undervisning och kan med fördel användas för ämnesöverskridande arbeten.

HANDLING

Öppningssekvensen börjar tvärt genom att låta ljudspår från nyhetssändningar, varvat med huvudpersonernas berättarröster, introducera filmens tematik och platser; unga aktivister i Chile, Uganda och Hongkong. Vidbilder från demonstrationer och aktioner varvas med närbilder av huvudpersonerna. Stegrande musik underbygger den kraftfulla och dramatiska inledningssekvensen som kulminerar i en skott från en slangbella och åtföljs av filmens titel.

Efter inledningssekvensen följer lugna vidbilder som markerar övergången till filmens huvuddel och fördjupning då de tre aktivisterna följs parallellt, med fem sekvenser vardera.

Rayen i Chile protesterar mot levnadskostnader som ökar, löner och pensioner som inte räcker till, rika som blir rikare och fattiga som blir fattigare. När kollektivtrafikpriserna höjdes igen i oktober 2019 utlöstes en våg av protester, och Rayen är vid frontlinjen.

Den 25 oktober 2019 protesterade 1,2 miljoner människor i Santiago de Chile. Demonstranterna krävde sociala reformer och sänkta kostnader för att köpa nödvändiga förnödenheter. I samband med protesterna gjorde polis och militär sig skyldiga till allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Bland annat godtyckliga gripanden och oproportionerligt våld som resulterade i skador och dödsfall.

Hilda Flavia Nakabuye är grundaren av Fridays for Future Uganda. Uganda har drabbats hårt av klimatförändringarna, som har lett till att extremväder har ökat betydligt i frekvens och intensitet.

Omväxlande torra, skyfall och översvämningar har förstört skördarna och Hildas familj tvingades som många andra ge upp livet som jordbrukare. När odlingarna förstörs och familjer förlorar sitt levebröd och sitt hem utmanas barnens skolgång. Så även Hildas. Nu gör hon allt för att skapa medvetenhet kring katastrofen, i Uganda och internationellt.

”Pepper” visar aldrig sitt ansikte i filmen eftersom hennes identitet behöver skyddas. Hon har engagerat sig i de protester som inleddes med att demonstranter 2019 ville stoppa ett lagförslag som skulle tillåta utlämning av brottsanklagade från Hongkong till Fastlandskina. Lagen fruktades skulle komma att användas för att begränsa Hongkongs självstyre och utlämna politiska åsiktsmotståndare till den kinesiska regimen.

Pepper vittnar om allvarliga hot mot demokratin och hon är rädd för att arresteras, för sina anhörigas säkerhet och framförallt för polisens brutalitet. Fler än 6000 personer arresterades under protesterna 2019/2020.

I filmens avslutningssekvens summerar aktivisterna sin situation och sina erfarenheter. Pepper tyngs av maktlöshet och kampens misslyckande, Hilda känner ovisshet kring om engagemanget leder någon vart men Rayens kämpaglöd nårs av visst hopp.

Några korta textskyltar ger oss en avslutande uppdatering om respektive aktivists situation.

Filmen slutar med en tyst dedikation till Abel Acuña (1990-2019), ”Cherry Blossom” (2000-2020) och ”Haley Kai Tak” (2002-2020).

Klipp 1. Öppningssekvensen bygger upp spänning och skapar engagemang. Kontrastklippningen och musiken bidrar med dramatik.

Klipp 2. Filmen berättar mycket, i många lager. Användandet av arkivmaterial ger historisk förankring och bidrar samtidigt med information och visuell variation. Det effektiva berättandet kan tillåta ”nuet” att ta tid för resonemang och eftertanke.

På UNDP:s sida www.globalamalen.se finns information, skolmaterial och hänvisningar till andra relevanta aktörer.

DE GLOBALA MÅLEN FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

”En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.” Det fastslog en rapport som skrevs på uppdrag av FN 1987. Citatet ger också perspektiv till filmens titel och tankegången att vi lånar jorden från kommande generationer.

Vid FN:s toppmöte den 25 september 2015 antog världens regeringar Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agendan innehåller 17 globala mål och 169 delmål som ska leda världen mot en hållbar och rättvis framtid.

De globala målen är integrerade och odelbara. De utgör en helhet där beståndsdelarna påverkas av och är beroende av varandra. De globala målen utgår från tre lika viktiga hållbarhetsperspektiv: det sociala, det ekologiska och det ekonomiska.

ETT SOCIALT HÅLLBART SAMHÄLLE är ett samhälle där människors lika värde står i centrum; ett jämställt och jämlikt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa, utan orättfärdiga skillnader.

- Rayen berättar om låga pensioner och höga levnadskostnader, om ökade samhällsklyftor och ett rättssystem som kränker mänskliga rättigheter. Vilka fem globala mål berörs tydligast?

- Vilka indikatorer finns det för att mäta social hållbarhet i ett samhälle? Vilken data ligger grund för t ex HDI, Human Development Index? Hur kan man synliggöra och mäta värden som inte är direkt kvantifierbara? Kan man mäta känslan av välbefinnande? Hur görs FN:s årliga World Happiness Report? Vad finns det för svårigheter med att mäta kvalitet?

- Rayen visar olika konstnärliga uttryck (KLIPP 2) som tar upp landets problem och historia. Kan du komma på något motsvarande i Sverige? Diskutera vad konst har för olika syften!

ETT EKOLOGISKT HÅLLBART SAMHÄLLE är ett samhälle som skyddar jordens ekosystem och värnar den biologiska mångfalden. Därigenom möjliggörs produktion av mat och energi, tillgång till rent vatten, klimatreglering och rekreation.

- Hilda berättar om extremväder, migration och klimatförnekelse; hur hennes egna lärare bortförklarar människornas påverkan på klimatet och att folk fortsätter att förorena marker och vattendrag

samtidigt som allt fler tvingas lämna landsbygden och omvärlden bara ser på. Vilka fem globala mål berörs tydligast?

- Begreppet "Afrikas pärla", som Hilda refererar till, myntades av Winston Churchill när Uganda var en brittisk koloni. I Uganda fanns en oöverträffad naturrikedom, den livgivande Victoriasjön med Nilens källa, artrikedom i flora och fauna, tropiska regnskogar och savanner med bördiga jordbruksmarker. Idag har landskapet förändrats. Vilka problem tar Hilda upp i filmen? Varför drabbas Uganda så hårt av klimatförändringarna?

Vi i Sverige lämnar stora ekologiska fotavtryck. Om alla levde som vi så skulle det behövas omkring 4 jordklot. I Uganda är det genomsnittliga ekologiska fotavtrycket betydligt mindre och om alla på jorden hade lika liten inverkan skulle det bara behövas 0,7 jordklot.

- Varför är det genomsnittliga ekologiska fotavtrycket så litet i Uganda? Hur ser det ut i Chile respektive Hongkong (Kina)? Varför?

- Vilka fyra livsval är mest effektiva för en vuxen svensk som vill minska sitt koldioxidavtryck?

ETT EKONOMISKT HÅLLBART SAMHÄLLE är ett samhälle som säkerställer att det ekonomiska systemet och tillväxten inte står i vägen för social och ekologisk hållbarhet.

Pepper strider för demokrati och den självständighet från Kina som Hongkong lovats. Mot demokratiförespråkarna står de "Pekingvänliga" som vill ha ett nära samarbete med Fastlandskina.

- Pepper berättar om hur beslutsfattarna manipulerar folket, hur det politiska systemet urholkas, makt förskjuts och yttrandefrihet begränsas. Media och kommunikation är centralt för Peppers berättelse, som också betonar bristande rättssäkerhet. Vilka fem globala mål berörs tydligast?

- Hamnen i Hongkong är en av världens mest trafikerade och en viktig port för omvärldens handel med Kina. Vari har det ömsesidiga beroendet mellan Kina och Hongkong bestått?

- Ekonomiska sanktioner är ett politiskt verktyg som används för att förebygga eller begränsa konflikter och för att främja demokrati och fred. I samband med Rysslands invasion av Ukraina har EU beslutat att rikta sanktioner mot Ryssland, vilket påverkar både ekonomi och handel. Har Ki-

nas agerande i Hongkong lett till några åtgärder från andra länder?

Vattensituationen i Chile synliggör kanske särskilt tydligt hur social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet hör samman. Det har gått 50 år sedan Augusto Pinochet tog makten i landet och Chile blev en diktatur, men arvet lever vidare. Traumat lever kvar efter alla tusentals mördade och lika många spårlöst försvunna, och för alla som tvingades lämna sitt land och deras anhöriga. Kvar finns också Chiles privatiserade vattenförsörjning.

- Vad innebär det att vattnet är privatägt? Hur påverkas människor av det? Vilka äger vattnet idag, varför privatiserades det från första början och hur är det ens möjligt?

MEDIA, DEMOKRATI OCH DOKUMENTÄRFILM

En mångfald av starka och oberoende medier är en förutsättning för en fungerande demokrati. Medierna garanterar en möjlighet för människor att komma till tals, men också att hålla sig informerade om vad som händer. Samtidigt är media en maktfaktor som påverkar oss och kan styra hur vi uppfattar vår omvärld. Det betonar vikten av källkritik.

- *Dear Future Children* är en dokumentärfilm. Vad är skillnaden mellan en dokumentärfilm och en fiktionsfilm? Varför har uppdelningen relevans?

- Hur kan man bedöma sanningshalt och tillförlitlighet i en dokumentärfilm?

- Vilka etiska överväganden kan en dokumentärfilmare behöva ta hänsyn till under sitt filmskapande? Vad kan ha varit särskilt problematiskt eller känsligt i arbetet med *Dear Future Children*?

En amerikansk dokumentärfilmstradition som utvecklades i takt med att filmkamerorna blev allt mindre och lättare att ta med sig, var "Direct Cinema". Inom Direct Cinema skulle filmskaparen idealiskt vara "som en fluga på väggen", alltså inte själv synas i filmen och rakt av "återge" vad som händer framför kameran.

Kritiker påpekade att de som medverkar i filmen vet om att de filmas och påverkas av det, vilket gör det mindre troget sanningen att dölja mellan-

ledet för publiken än tvärtom. I Frankrike uppstod således en praktik som lyfte fram och synliggjorde kameran och filmskaparen. Åskådaren skulle påminnas om filmens villkor och på så vis få en mer rättvisande bild av verkligheten. Praktiken kom att kallas för "cinéma vérité".

- Regissören Franz Böhm medverkar inte själv i bild och hörs inte som berättare. Påminns vi om filmskaparen och kamerans närvaro på något annat sätt? Hur? (Vem pratar Rayen med i KLIPP 2?)

- Film skapas förstås, alldeles oavsett praktik, av någon och genom dennes urval – vad som filmas, hur och hur de olika filmsekvenserna arrangeras, klipps och bearbetas. Allt från kameravinklar till ljud och typsnitt påverkar våra förväntningar och tolkningar, redan i filmens öppningssekvens. Titta på filmens öppningssekvens (KLIPP 1)! Hur skapas engagemang och nyfikenhet på vad filmen ska berätta? Vilken information får vi / får vi inte?

I *Dear Future Children* hörs huvudpersonernas berättelser. Vissa filmsekvenser låter ljud och bild följas åt, medan andra låter en aktivist prata utanför bild, ackompanjerat av andra bilder än dem från ljudupptagningstillfället. I några delar av filmen förlitar sig regissören på arkivmaterial från internationella TV-stationer och i ett annat fall används en filmsekvens från en mobilkamera.

- Filmen använder sig av vanlig match cut (en rörelse påbörjas i ett klipp och fullföljs/matchas i nästa) och mycket kontrastklippning, både av ljud och bild. Titta på KLIPP 1 igen och diskutera hur temposkillnad, ljus och mörker, ljud och tystnad, rörligt och stilla, vidbild och närbild påverkar upplevelsen!

- Hur används musik i filmen? När hörs musik och vad är det för slags musik?

ETIK OCH AKTIVISM

Filmens tre huvudpersoner har reagerat på att samhället inte utvecklas hållbart och de är fast beslutna att göra något åt saken. De tar strid för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet genom politisk aktivism.

- Vad menas med politisk aktivism? Innebär aktivism alltid civil olydnad? Ge exempel på olika former av politisk aktivism!

Det är statens ansvar att respektera, skydda och främja mänskliga rättigheter. Men finns det tillfällen när man får – eller rentav bör? – gå emot staten och bryta mot lagen? Vad händer när olika skyldigheter och rättigheter krockar med varandra? I filmen kämpar framförallt Rayen och Pepper mot regeringsmakten – och utsätts för våld av maktens företrädare. Utifrån vilka moraliska grunder kan man diskutera om en handling är rätt eller fel? Kan samma handling vara juridiskt fel men moraliskt rätt?

- Enligt pliktetiken finns det handlingar som alltid är rätt och handlingar som alltid är fel, oavsett konsekvens eller avsikt. Man ska alltid handla så att ens handling kan upphöjas till allmän lag. Om en grupp aktivister tar till våld eller förstör andras egendom ska de alltså acceptera att meningsmotståndare gör detsamma. Låter det rimligt? Varför / varför inte? Om en lögn kan rädda ett liv är det då ändå fel att ljuga?

- Enligt konsekvensetiken är en handling rätt om den resulterar i bättre konsekvenser än alternativet. Den vanligaste inriktningen inom konsekvensetiken är utilitarismen, som innebär att en handling ska ge största möjliga lycka åt största möjliga antal personer. Låter det rimligt? Varför / varför inte? Vad händer med till exempel minoritetsgrupper? Kan man alltid veta konsekvenserna av en handling i förväg?

- Enligt sinnelagsetiken har avsikten bakom en handling betydelse för värderingen av den. Det kan låta irrationellt, men faktum är att sinnelagsetiken är viktig inom rättsväsendet. Ofta krävs det uppsåt för att en handling ska vara straffbar. Betyder det att man kan råka bryta mot lagen och därmed undgå straff?

- Förklara uttrycket "ändamålet helgar medlen"! Vilken etisk modell passar det in på?

- Behövs politisk aktivism för att de globala målen ska kunna bli verklighet?

- Kom på (eller ta reda på!) några framstående politiska aktivister som har haft stort inflytande genom historien! Vad stred de för och hur? Hur åstadkom de förändring?

Festivaler i urval

FIFDH - International Film Festival and Forum on Human Rights, Switzerland (Prisad: Audience Award)
CPH:DOX, Change Makers, Denmark
HOT DOCS FILM FESTIVAL, Canada (Prisad: Hot Docs Audience Award)
MILLENNIUM DOCS AGAINST GRAVITY, Amnesty International Competition, Poland
HUMAN RIGHTS FILM FESTIVAL Berlin, Germany (Prisad: Audience Award)
FESTIVAL FREDD, France (Prisad: Grand Prix)
TAIWAN HUMAN RIGHT FILM FESTIVAL, Taiwan
INCONVENIENT FILMS, Lithuania (Youth Voice Award Competition & Opening Film)
VERZIÓ - INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS DOCUMENTARY FILM FESTIVAL, Hungary
PORDENONE DOCS FEST - LE VOCI DELL'INCHIESTA, Italy (Prisad: Young Audience Award)
INTERNATIONAL DOCUMENTARY & SHORT FILM FESTIVAL OF KERALA, India
MARTINIQUE INTERNATIONAL DOCUMENTARY FF, Martinique (Prisad: Jury Prize)
JUST FILM - YOUTH AND CHILDREN'S FF (PÖFF), Estonia
OLYMPIA INTERNATIONAL FILM FESTIVAL FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE, Greece (Prisad: Best Feature Documentary)
ANOTHER WAY FILM FESTIVAL, Spain (Prisad: Audience Award)
KRISTIANSAND INTERNATIONAL CHILDREN'S FF, Norway
BUSAN INTERNATIONAL KIDS AND YOUTH FFL, South Korea

Tips på relaterade filmer!

From **The Wild Sea** (dokumentär, hållbarhet, klimatförändringar)
Rookies (dokumentär, hållbarhet, sociala frågor)
Gaza Surf Club (dokumentär, hållbarhet, mänskliga rättigheter)

Produktionsuppgifter

Originaltitel: **Dear Future Children**
Regi: **Franz Böhm**
Land: **Tyskland 2021**
Speltid: **89 min**
Tal: **Engelska**
Text: **Svenska**
Tillgängliga format: **VOD, DCP**

Bokning

Skolbio på biograf: **Smorgasbord Picture House**
log@smorgasbordpicturehouse.se

Institutionella visningar: **Smorgasbord Picture House**
log@smorgasbordpicturehouse.se

Mer information, trailer och översikt:
www.smorgasbordpicturehouse.se/pedagog